ఒక అనుభవం... ఒక ప్రారంభం

అతనొక ఫిల్మ్ డైరెక్టర్. పేరు మూల విరాట్.

ఆ మధ్య ఒక రెండురోజులు అతనికి పిచ్చి ఎక్కిందని ప్రచారం చేశారు జనం. కొన్నేళ్ళ నుంచి మూలవిరాట్ తీస్తున్న సినిమాలు ఫ్లాప్ అవుతూ వస్తున్నాయి. అప్పటి వరకూ సంపాయించింది కాస్తా పోయింది. అతని మాట దురుసుతనం కారణంగా జనంలో ఎప్పుడో వచ్చిన చెడ్డపేరు ఇప్పటికీ పోకుండా అలానే ఉండిపోయింది. భవిష్యత్తు మీద భయంతో మనశ్శాంతి కరువైపోయింది.

జరిగిపోయిన రోజుల గురించి తీవ్రంగా ఆలోచించడంతో ఒక రకమైన ఉద్రేకం, చిత్ర విచిత్రమైన భ్రమలూ భ్రాంతులూ అతన్లో ఏర్పడ్డం మొదలెట్టాయి.

దాంతో విచక్షణాజ్ఞానం లేకుండా ఇష్టానికి ప్రవర్తిస్తున్న అతన్ని సేతు మాధవన్ అనే సైకియాట్రిస్ట్ దగ్గరకి తీసుకెళ్ళారు. చాలాసేపు అతనితో మాట్లాడిన మాధవన్ "మీకు ఏర్పడ్డ ఈ మానసికవ్యాధి స్కిజోఫ్రెనియాలా అన్పిస్తోంది. ప్రారంభదశలోనే వుంది కాబట్టి ప్రమాదం లేదు" అన్నాడు.

"అయితే ఇప్పుడేం చెయ్యాలి నేను?"

"మీకిష్టమైన ప్రదేశానికి వెళ్ళి కొన్నాళ్ళు అక్కడ గడపండి. మీ మనసుకి ఏది బావుంది అన్పిస్తే ఆ పని చెయ్యండి" అన్నారాయన.

"మందులు ఏమైనా వాడాలా?"

"అక్కర్లేదు... మీకేదో ప్రమాదం సంభవించబోతుందనే భయం, అప్పుడప్పుడూ అర్థంపర్థం లేని తాత్విక చింతనా మీలో ఏర్పడుతున్నాయి. వాటిని మీ నుంచి దూరం చేస్తూ మీ చుట్టూ వున్న వాతావరణాన్ని ఫ్రెష్‌గా చూసే ప్రయత్నం చేయండి." పది నిమిషాలసేపు మాట్లాడిన సేతుమాధవన్ ఇదొక థెరపీ అని పంపించారు.

అరకులోయ, గోదావరి- ఈ రెండూ మూల విరాట్‌కి చాలా ఇష్టమైన ప్రదేశాలు. రెండింట్లో ఎక్కడికెళ్ళాలా అని ఆలోచించిన తను కొన్నాళ్ళపాటు గోదావరి ఒడ్డున గడుపుదాం అనుకున్నాడు.

"మా ఏటి ఒడ్డుకు ఎందుకొచ్చారు మీరు?" బాలరాజు అనే వ్యక్తి అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పాడు.

"రైలుబళ్ళు, గోదావరీ మీ సినిమాల్లో బాగా కన్పిస్తుంటాయి. అవంటే ఇష్టమా మీకు?"

"ఔను" అన్నాడు మూలవిరాట్.

"ఇక్కడుండి మీకిష్టమైన పనేం చేస్తారు?"

"సాహిత్యం చదువుతాను. సినిమాకి ఒక కొత్త సబ్జెక్ట్ తయారు చేద్దామనుకుంటున్నాను."

"ఈమధ్య మీరు తీస్తున్న సిన్మాలు పరమచెత్తగా వుంటున్నాయి. మంచి కథ రాసి మంచి సిన్మా తీయండి" అన్నాడు బాలరాజు.

"ప్రయత్నం చేస్తాను" అన్నాడు మూలవిరాట్.

"కొన్ని ఏళ్ళ క్రితం ఇక్కడ ఒక దివాణం వుండేదట. ఈ గట్టుమీద కొంత దూరం నడిచి వెళ్ళితే పడిపోయిన పాటిమట్టి గోడలు ఇప్పటికీ వున్నాయి. పాతకాలం వాళ్ళు చెప్తే విన్నాను. ఆ కాలంలో ఒక ప్రేమకథ జరిగిందట కోటలో. వింటారా?"

"చెప్పండి."

"ఇప్పుడు కాదు, రేపు సాయంత్రం వచ్చి చెప్తాను" అని దూరంగా కొబ్బరితోటల మధ్య ఉన్న వాళ్ళ ఊరివేపు వెళ్ళాడు బాలరాజు.

ఆ ఊరిని అనుకుని ఉధృతంగా ప్రవహించే గోదావరిలోంచి ఒక పాయగా విడిపోయిన కాలువ అది. కాలువ గట్టుకి కుడిపక్కనున్న వంద ఎకరాల పొలాలు ఊరి దేవుడు వేణుగోపాలస్వామి మాన్యం అంట. అంతా నీటితో నిండిపోయి వుంది. నాలుగు ట్రాక్టర్లు నీళ్ళతో నిండిన ఆ పొలంలోకి దిగబడి దున్నుతుంటే, కాకులు వలయాకారంలో తిరుగుతున్న ట్రాక్టర్ల చుట్టూ తిరుగుతున్నాయి.

రైతులు గట్లమీద తిరుగుతూ అవతలిగట్టు మీదున్న వాడికి వినబడ్డం కోసం ఫాల్స్‌వాయిస్‌తో అరుస్తా చెప్తున్నారు. గట్టుకి ఎడంపక్క నాలుగైదు ఇటుకబట్టీలున్నాయి. బట్టీ కళ్ళాల్లోకి దిగిన కూలిజనం ఉలుకూ పలుకూ లేకుండా పచ్చి ఇటుక తీస్తున్నారు. గోదావరికాలువలో ఇసుక, ముగ్గూ మోసుకెళ్తున్న తెరచాప పడవలు ముందుకి ప్రయాణం చేస్తున్నాయి.

సాయంత్రం అవుతోంది. గాలిలో వేగం పెరుగుతోంది. వస్తానన్న స్కూలు టీచర్ బాలరాజు జాడలేదు.

అతనికోసం చూసి చూసి ఇంకాస్త ముందు కెళ్లేసరికి అంతసేపు కనిపించిన ఆ దమ్ముచేలు మాయమై కనిపించాయి. వందల ఎకరాల్లో వున్న కొబ్బరితోటలు. పగలే చీకటిగా వుండే ఆ చిక్కని తోటలు దాటి ఒక మైలు వెళ్ళేసరికి పెద్ద మైదానం ఎదురైంది. దానికి ఈశాన్యం మూల విశాలమైన ఒక ప్రదేశంలో కనిపించాయి పడిపోయి వున్న కొన్ని గోడలు.

నెమ్మదిగా వాటి మధ్యలో కెళ్ళాడు మూలవిరాట్. వీస్తున్న గాలి శిథిలమైన ఆ గోడల మధ్యలోకి దూసుకుంటూ వెళ్తుంటే ఈల శబ్దాలొస్తున్నాయి.

బాలరాజు చెప్పిన ఆ దివాణం గోడలు ఇవే. బహుశా ఈ మైదానమంతా ఒక పెద్ద దివాణంతో నిండి పోయి వుండాలి ఒకప్పుడు. రాజులు అంబారీల మీదా, రాణులు పల్లకీల మీదా ఈ ప్రాంతమంతా సంచరించి వుంటారు. ఆటవెలదుల నాట్యాలూ, రుద్రవీణల మీద దర్బారీ ఆలాపనలూ ఇక్కడే చేసి వుండొచ్చు.

గతాన్ని ఊహించుకుంటూ ఆ శిథిలాల మధ్య సంచరిస్తున్న మూలవిరాట్‌కి ఆ గోడలకి సుదూరంగా కొలను ఒకటి కనిపించింది. అక్కడికెళ్ళాడు. గోదావరి కాలువ పక్కనే వున్న ఆ కొలను దాదాపు ఎకరం నేలలో వుంది. కొలను ఒడ్డునే కూర్చుని, దాంట్లో పాడయి పచ్చబడిపోయి వున్న నీళ్ళని చూస్తున్న అతనికి మాటలేవో వినిపించి తలెత్తి చూశాడు.

ఒడ్డుకి అప్పుడే వచ్చి ఆగింది అందమైన గూటి పడవ. చాలా అందంగా వున్న ఒక అబ్బాయీ, అమ్మాయీ ఆ గూటి పడవలోంచి దిగి నెమ్మదిగా కొలను ఒడ్డుకొచ్చి ఓ మూల కూర్చున్నారు.

అతనికి వాళ్ళు కన్పించేలాగా, వాళ్ళకి తను కనపడకుండా కొలనుకి దూరంగా వున్న ముసలి వేపచెట్టు వెనకాల కూర్చున్నాడు.

చాలాసేపయింది. అందమైన సూర్యుడు అందంగా కూర్చుని వున్న వాళ్ళ వెనుక నుంచి అస్తమించాడు.

వాళ్ళనే చూస్తున్న మూలవిరాట్ కళ్లు మూసుకుని ఆలోచించడం మొదలుపెట్టాడు.

చీకటి ఎప్పుడు పడిందో అతనికి తెలీదు. భుజంమీద ఎవరో తడితే కళ్లు తెరిచాడు.

లాంతరూ, కర్రతో వచ్చిన చెవిటి పాలేరు. 'గట్టంతా మీకోసమే వెతుక్కుంటూ వస్తున్నాను. మీ బంధువులంతా కంగారు పడ్తున్నారు. పదం'డని లేపుకు తీసుకెళ్లాడు మూలవిరాట్‌ని.

ఆ ఏటిగట్టు దిగువన పాతకాలం ఒంటరి మేడ ఒకటి వుంది. ప్రస్తుతం అతను వుంటున్నది అందులోనే. భోజనం అయ్యాకా మేడ వెనుక తులసికోట పక్కనే మంచం వేశారు. గాలి వేగం పెరుగుతోంది. నల్లగా మూసేస్తున్నాయి ఆకాశంలో మబ్బులు.

అతి స్వచ్ఛమైన, ప్రశాంతమైన ఆ వాతావరణం మధ్యలో వున్న అతన్లోంచి గత అనుభవాలన్నీ ఆకాశంలోకి మబ్బుల్లా పారిపోతున్నాయి.

సినిమా ప్రపంచాన్నీ, ఆ ప్రపంచంలో 'ఇదిగో పువ్వు పూసింది అంటే అబ్బే ఎప్పుడో దానికి పురుగు పట్టేసింది' అనే కథలు సృష్టించే జనాన్నీ, వాళ్ల మధ్య అనుభవాన్ని మర్చిపోగల్గుతున్నాడు.

ఏమీ లేకుండా హీనమైన స్థితిలో వున్నాడు. రేపెలా గడుస్తుందో, రేపేం జరుగుతుందో లాంటి బీభత్సం మనసులో ఏర్పడ్డం లేదు. ఎలాంటి శంకలూ, సందేహాలూ పట్టి పీడించడంలేదు. గతంలోలా ఏ శక్తులూ అతన్నిప్పుడు శాసించడం లేదు. సాధించడం లేదు.

పండు వెన్నెల కురుస్తున్న గోదావరి మధ్య పల్లవిస్తున్న వనంలో నేనున్నాను అన్న అనుభూతితో అతను ఉక్కిరిబిక్కిరి అయిపోతున్న క్షణాలవి.

తూర్పుగాలీ, తరువాత వర్షం మొదలయ్యాయి. క్షణాల్లో అవి విజృంభించడంతో లోపల గదిలోకి తీసుకెళ్ళి పడుకోమన్నారు బంధువులు.

కిటికీ ఊచల మధ్యలో దూసుకొస్తున్న వర్షం తుంపర్లు. అపూర్వము, అద్భుతమూ, ఆమలినమూ అయిన అనుభూతితో వర్షం కురుస్తున్న ఆ చీకటి రాత్రిని చూస్తూ ప్రశ్నించుకున్నాడు. దెబ్బతిన్న ప్రతివాడి జీవితంలోనూ ఇలాంటి అనుభవం ఒకటుంటే వాడెందుకు మళ్ళీ పునర్జన్మించడూ? అని.

చాలాసేపు గడిచింది.

అవి ఆగిన కాస్సేపటికి పెట్రోమాక్స్ లైటుతో దిగాడు బాలరాజు. అతని భుజాన టీ ఫ్లాస్క్, చేతిలో గొడుగూ వున్నాయి. మట్టిబాటంతా తొక్కుకు రావటం వల్ల బురదతో వున్నాయి కాళ్ళు.

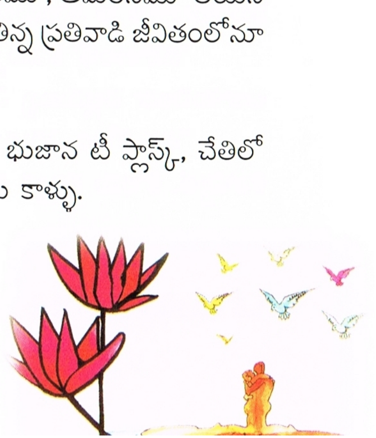

"ఈ సాయంత్రమంతా మీకోసం చూశాను'' కాళ్ళు కడుక్కుని లోపలికొచ్చిన అతనితో అన్నాడు మూలవిరాట్.

"మీకు చెప్పిన టైముకి వద్దామనే అనుకున్నానండి. దేశంలో రోడ్లు వెడల్పు చేస్తున్నారట కదా, సర్వేయర్ జనంతో వచ్చి పిడబ్ల్యూడి వాళ్ళ స్థలంలో వున్న మా స్కూలు పడగొట్టించేశాడు. ఇంతసేపూ అక్కడుండటం వలన ఆలస్యమైపోయింది'' అన్నాడు బాలరాజు.

సాయంత్రం తను ఆ కోటగోడల మధ్యకి వెళ్లిన విషయం. అక్కడ ఊహించుకున్న దృశ్యాన్ని, చూసిన జంటని గురించి చెప్పాడు. టీ పోసిన గ్లాసు తనకిచ్చిన బాలరాజు చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

"వరహాల రాజుగారి ఆఖరి కూతురయిన శివాన్విత గది దివాణం రెండో అంతస్తులో ఒక మూలనుంది. ఇక తెల్లవారుతుందనగా దివాణానికి అంచునే వున్న గోదావరికాలవలో చిన్న నావ ఒకటి వెళ్లిపోతుంది. మళ్ళీ సూర్యాస్తమయం అయ్యే సమయానికి వెనక్కి తిరిగి వచ్చేస్తుంది.

"తెరచాప కట్టిన ఆ చిన్నినావలో క్రిష్ణుడు వుంటాడు. ప్రతిరోజూ చేపలవేటకి వెళ్ళే క్రిష్ణుడు చాలా అందగాడు. వాడంటే చాలా ఇష్టం శివాన్వితకి. వెన్నెల రాత్రుళ్ళలో కేవలం శివాన్విత కోసమే తన నావ నడుపు కుంటూ దివాణం వైపు వచ్చే క్రిష్ణుడికి ఆమె అంటే ప్రాణం. అతని నావ ఆ అమ్మాయి గది దాటి వెళ్తున్న సమయంలో ఆమె గది కిటికీలోంచి దూసుకుంటూ వచ్చే పావురం, నావ తెరచాప కొయ్యమీద ఆగి కొన్ని క్షణాల తర్వాత ఎగిరెళ్ళిపోతుంది.

"కొన్నాళ్ళ తర్వాత ఒక పౌర్ణమిరాత్రి తన పెంపుడు పావురం కాళ్లకి ఒక ఉత్తరం కట్టి పంపించింది. 'మా దివాణంలో వాళ్లంతా రేపు తెల్లవారుఝామున సవారీ బళ్ళమీద పెళ్ళికి వెళ్ళిపోతున్నారు. ఎర్ర కలువలు పూచే కొలను దగ్గరకి రాకూడదా?' అని రాసుంది.

"దివాణానికి దూరంగా వున్న ఆ చెరువు దగ్గరికి వెళ్లాడు క్రిష్ణుడు. కలుసుకున్న ఇద్దరి మధ్య మౌనంగా కొన్ని గంటలు గడిచింది. సుళ్ళు తిరుగుతూ వీస్తున్న గాలిలో సంగీతం వినిపించింది.

"వెన్నెల కురిసే సమయం తొందరగా వచ్చేసింది. కాలవలో నీళ్ళు ప్రశాంతంగా ప్రయాణం చేస్తున్నాయి. కొబ్బరిచెట్ల ఆకులన్నీ ఒకేసారి కదిలి వింజామరలు విసరడం మొదలెట్టాయి.

"ఆరోజునుంచీ అవకాశం దొరికినప్పుడల్లా అదే కొలను ఒడ్డున కలుసుకోవడం మొదలుపెట్టారు.

"అంత పెద్ద కొలనులో అక్కడొకటి అక్కడొకటీగా పూచే ఎర్ర కలువలకి వాళ్ళిద్దరి కలయికతో వింత సౌరభం ఏర్పడ్డం వల్ల కొన్నాళ్లు గడిచేసరికి, కేవలం కలువలు తప్ప నీళ్లసలు కనిపించనంత చిక్కగా పూయడం మొదలెట్టాయి ఆ కొలనులో.

"దివాణంలో కొమ్ముల గేదె ఈనితే మిరియాలతో జున్ను చేశారు. గాలులు విపరీతంగా వీస్తున్నాయి. ఆకాశంనిండా నల్లమబ్బు నిండి వుంది. చాలా చీకటయింది.

"తన కోసం ఎదురుచూస్తున్న క్రిష్ణుడి కోసం ఒక ఇత్తడి గిన్నె నిండా జున్ను పెట్టుకుని బయల్దేరింది శివాన్విత. కొలను గట్టున కూర్చున్న ఇద్దరూ ఆ జున్ను తిన్న కాస్సేపటికే మరణించారు.

"గాలిలో పెరిగిన వేగానికి కాస్సేపట్లో తీవ్రమైన వర్షానికి ఆ ప్రాంతంలో వున్న రెల్లుగడ్డి ఇళ్ళు కొట్టుకు పోతున్నాయి. కొబ్బరి చెట్లు మెలితిరిగిపోతున్నాయి. సపోటా చెట్లు, జామచెట్ల అందమైన కొమ్మలు పెళపెళా విరిగి పోతున్నాయి. దగ్గర్లోవున్న పనసచెట్టు, పొన్నచెట్టూ వేళ్ళతో సైతం పెకిలించుకుని నేలమీద కూలిపోయాయి. గోదావరి పొంగడం వల్ల ఆ ఏటి గట్టంతా మునిగిపోవడం మొదలుపెట్టింది.

"వరదలో పడిన పశువులూ, మనుషులూ పొలికేకలు వేస్తూ కొట్టుకుపోతున్నారు. అలా ప్రారంభమైన తుఫాను వారంరోజుల వరకు వదలకుండా బాధించి ఆ తర్వాత శాంతించింది. కొన్నాళ్ళకి వరహాలరాజుగారు చనిపోయారు. వాటాలకి వచ్చిన ఆస్తుల్ని అమ్ముకుని కొడుకులంతా తలో మూలకీ వలస వెళ్ళిపోయారు.

"చీకటి నిండివున్న దివాణంలోకి గబ్బిలాలు రావడం మొదలుపెట్టాయి. గోడలు పగిలి రావిమొక్కలు మొలిచాయి. పడిపోయిన ప్రహారీ గోడల మధ్య తిరుగుతున్న పాములు కొన్నాళ్ళకి దివాణం లోపలికి వెళ్ళిపోయాయి. ఆ జంట కలయికకి సంబరపడిపోతూ నిండా పూసిన ఆ కొలనులో కలువపూలన్నీ చచ్చిపోవడంతో స్వచ్ఛమైన నీళ్లన్నీ పాడయి పచ్చగా మారిపోయాయి. ఆ రాజు దివాణం ఇప్పుడు శ్మశానంగా మారిపోయింది. గతం మాత్రం ఒక చరిత్రగా మిగిలిపోయింది."

చెప్పడం పూర్తి చేసిన బాలరాజు ఆ రాత్రిపూటే వెళ్ళిపోయాడు.

అతను చెప్పిందంతా విన్న మూలవిరాట్ ఆ రాత్రంతా జాగరణ చేస్తూ ఆలోచించాడు. తెల్లవారుఝాము నెప్పుడో వర్షం మళ్ళీ ప్రారంభమైంది. ఈదురుగాలులూ, వర్షం జల్లూ కిటికీలోంచి లోపల కొస్తున్నాయి. ఒక కొత్త స్క్రిప్టు వెంటనే మొదలెట్టాలనుకున్న అతను ప్రారంభం ఇలా అనుకున్నాడు.

చాలా ఏళ్ళు గడిచిపోయాయి.

ఒక చల్లని సాయంత్రం ఆ గోదావరి కాలవ ఒడ్డుకి అందమైన గూటిపడవ ఒకటొచ్చి ఆగింది. అందులోంచి దిగిన ఒక అందమైన అబ్బాయీ, అమ్మాయీ శిథిలమైపోయి జీర్ణమైపోతున్న దివాణం గోడలు తొక్కుకుంటూ కొలను ఒడ్డునున్న చిలకలు వాలిన జామచెట్టు కింద కూర్చున్నారు.

వాళ్లలా కూర్చున్న మరుక్షణం ఒక వింత కదలిక ఏర్పడిందా కొలను నీళ్లలో.

పాడైపోయిన నీళ్లతో నిండి వున్న ఆ కొలనులోంచి రెండే రెండు ఎర్రటి కలువమొగ్గలు ఆనందంగా పైకి లేచాయి.

స్వాతి సపరివారపత్రిక
31 అక్టోబర్ 1997